

dr hab. Aneta Lewińska, prof. UG
Zakład Polonistyki Stosowanej
Instytut Filologii Polskiej
Uniwersytet Gdański

**Recenzja dorobku naukowego doktor Magdaleny Jaszczewskiej
ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo**

Doktor Magdalena Jaszczewska ukończyła studia magisterskie na kierunku filologia rosyjska w Uniwersytecie Gdańskim w 1995 roku. Dyplom magisterski obroniła na podstawie pracy napisanej pod kierunkiem dr hab. Janiny Bartoszewskiej pt. *Obcojęzyczne słowa w języku rosyjskim: źródła zapożyczeń i sposoby ich adaptacji*. W roku 2004, także na Uniwersytecie Gdańskim, uzyskała stopień naukowy doktora. Rozprawę doktorską pt. *Fonetyczna i graficzna adaptacja obcojęzycznych wyrazów we współczesnym języku rosyjskim* przygotowała pod kierunkiem dr hab. Janiny Bartoszewskiej; recenzentami w tym przewodzie byli dr hab. Danuta Brudniak, prof. AŚ, oraz prof. dr hab. Leonarda Dacewicz (UWB).

W tym samym roku dr M. Jaszczewska ukończyła kolejne studia magisterskie na Uniwersytecie Gdańskim na kierunku ekonomia w zakresie transportu i logistyki. Praca magisterska, pt. *Problemy zrównoważonego rozwoju transportu w Polsce w świetle tendencji europejskich*, powstała pod kierunkiem prof. dr hab. Krystyny Wojewódzkiej-Król.

Od 1 października 1998 roku Pani dr M. Jaszczewska pracuje w Uniwersytecie Gdańskim – w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej, w Zakładzie Języków Wschodniosłowiańskich (najpierw jako asystent, a od 2004 r. jest adiunktem w jednostce, która przybrała nową formę: w Instytucie Rusycystyki i Studiów Wschodnich, w Katedrze Językoznawstwa i Translatoryki). Pracę naukowo-dydaktyczną na UG przerwało półroczne (wrzesień 2004 r. – czerwiec 2005 r.) zatrudnienie na stanowisku lektora języka polskiego na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym w Mińsku.

Aktywność naukowa po uzyskaniu stopnia doktora

Dr Magdalena Jaszczewska po uzyskaniu stopnia doktora prowadziła badania naukowe skupione wokół kilku pól badawczych wykraczających poza wcześniejsze zainteresowania Kandydatki. W centrum zainteresowań dr M. Jaszczewskiej znalazły się problemy lingwistyki kulturowej oraz socjolingwistyki. Publikacje związane z tymi obszarami badawczymi wydane po uzyskaniu stopnia doktora to 21 artykułów (dwa w trakcie procesu wydawniczego) oraz współredakcja jednej monografii (w trakcie przygotowania do druku).

Osiągnięcia naukowe

Najważniejsze osiągnięcie naukowe

Najważniejszym osiągnięciem wskazanym przez Habilitantkę jest monografia wydana w 2018 roku zatytułowana *Polskie i rosyjskie paremie kalendarzowe w aspekcie kulturowym* (Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego: Gdańsk 2018, 372 ss.; recenzent wydawniczy: dr hab. Halina Chodurska, prof. UP).

Przedstawiona do oceny rozprawa to wnikliwe studium wybranego przez Autorkę fragmentu zasobu paremiologicznego języka polskiego i języka rosyjskiego. Źródłem ekscerpcji były dwa słowniki, które należą do najważniejszych dzieł paremiologii polskiej i rosyjskiej: *Nowa księga przysłów i wyrażen przysłowiowych polskich* pod redakcją Juliana Krzyżanowskiego (t. 1–4, Warszawa 1969–1978) oraz leksykon Władimira Iwanowicza Dala *Posłowicy russkogo naroda* (t. 1–3, Moskwa 2006; Владимир Иванович Даль, *Пословицы русского народа*, Москва 2006). Wybór tak obszernych źródeł do pracy konfrontatywnej wymagał do Autorki ograniczenia zakresu badań. Dr M. Jaszczewska wybrała paremie kalendarzowe i wyjaśniła, że odgrywają one niezwykle ważną rolę w życiu Polaków i Rosjan, ponadto w nich właśnie zachowała się w największym stopniu „stopniowo zanikająca tradycja”, a ich zbadanie „pozwoli na ujawnienie podobieństw i różnic w modelowaniu świata przez naszych przodków” (autoreferat, s. 10).

Dr M. Jaszewska swobodnie porusza się w literaturze przedmiotu, przywołuje najważniejsze argumenty w toczącej się nadal dyskusji nad rozumieniem paremii, a w szczególności nad statusem przysłów kalendarzowych (por. rozdział I: *Ustalenia terminologiczne*). W przejrzysty sposób M. Jaszczewska relacjonuje różnice między rozumieniem paremii w obu źródłowych słownikach i jednocześnie wyjaśnia, że nie mają one wpływu na cel i efekt prowadzonych przez nią badań. Na tym tle Autorka buduje swoją definicję i tłumaczy: „będę konsekwentnie stosować termin o znaczeniu szerszym – *paremia kalendarzowe*, jak to się zwykło przyjmować głównie w lingwistyce rosyjskiej. Pod tym pojęciem skrywa się nie tylko przysłowie, powiedzenie, ale i frazeologizmy oraz wszelkiego

rodzaju frazy o ustabilizowanym i utartym charakterze (mogą to być nawet zaklęcia, błogosławieństwa itd.)” (autoreferat, s. 18).

Tak szerokie rozumienie najważniejszego w monografii pojęcia przekłada się na bogatą podstawę materiałową ocenianej pracy, a tym samym na możliwość formułowania interesujących i uzasadnionych zakresów analiz wniosków. W tym miejscu docenić trzeba ogrom pracy dr M. Jaszczewskiej, która poddała analizie dwa obszerne słowniki rejestrujące materiał z dwu języków, a wyekszerpowane jednostki tak sklasyfikowała, że wyodrębnione grupy mogły stać się podstawą rzetelnego i wnikliwego etnolingwistycznego opisu.

Wybrana metoda badawcza dobrze służy realizacji założonego celu analiz. Habilitantka, sięgając po metodę analizy kulturowej, wykorzystuje w interdyscyplinarnym badaniu cały szereg prac polskich i rosyjskich lingwistów, etnolingwistów, historyków i etnografów (por. obszerna bibliografia zajmująca blisko 25 stron). Prezentację paremii poprzedzają obszerne wprowadzenia kulturowe, socjologiczne i gospodarcze ilustrujące warunki życia i pracy na dziewiętnastowiecznej wsi, w takim środowisku bowiem funkcjonowały badane paramie. Zwłaszcza te fragmenty rozprawy dowodzą interdyscyplinarnego ujęcia tematu, dobrego rozeznania Autorki w literaturze historycznej, zwłaszcza w zakresie historii społecznej i gospodarczej. Warto dodać, że Autorka sięga również do dziewiętnastowiecznej literatury popularnonaukowej polskiej i rosyjskiej (np. na temat wiedzy meteorologicznej, por. aneksy do rozdziału II), tekstów z epoki czy literatury pięknej, np. S. Żeromskiego, L. Tołstoja, I. Bunina.

Ponadto Badaczka wprowadza do tekstu wiele informacji kulturowych i historycznych przeniesionych do przypisów. Wybór tego sposobu uznać należy za słuszny, gdyż nie zakłóca lektury całości, a jednocześnie pozwala czytelnikowi poznać wiele interesujących jednostkowych faktów związanych z konkretną jednostką, a tym samym lepiej zrozumieć pochodzenie, treść i funkcję danej paremii. Bogactwo informacji zamieszczonych w przypisach dowodzi jednocześnie szerokiej wiedzy Autorki; jest to efekt wnikliwych poszukiwań, często związanych z pojedynczymi faktami kulturowymi lub historycznymi (co warte uznania).

Wprowadzenia i przypisy oparte na bogatej literaturze stanowią znakomite tło dla prezentowanych paremii, które – osadzone w tak szerokich kontekstach – stają się źródłem wiedzy o wpisanym w nich sposobie postrzegania świata, ujawniają silny związek człowieka z przyrodą, od której zależał często jego los, a nawet życie.

W obszernej, liczącej przeszło 300 stron rozprawie dr M. Jaszczewska odtworzyła wpisany w badane jednostki językowe obraz życia i sposób myślenia człowieka, który obserwując pogodę, stworzył kalendarz zakodowany w paremiach – specyficznych jednostkach językowych, które łatwe do zapamiętania, wyznaczały rytm pracy gospodarczej, porządkowały czas zabawy, świętowania i odpoczynku.

W ośmiu rozdziałach Badaczka odtwarza prognozowanie pogody, obraz prac polowych i związanych z nimi obrzędów (często łączących chrześcijaństwo z dawnymi pogańskimi wierzeniami) ściśle powiązanych z kalendarzem, którego przestrzeganie miało zapewnić urodzaj i przetrwanie (rozd. 2 i 6). W kolejnych rozdziałach obserwujemy życie społeczno-gospodarcze wsi polskiej i rosyjskiej (3 i 7), poznajemy obrzędowość obu społeczności (4 i 8). Badaczka szczegółowo odtwarza wpisany w premie obraz dramatycznej sytuacji chłopów na przednówku, ich sytuacji zdrowotnej, a także codziennego życia w związanego z kontraktowaniem służby czy organizowaniem jarmarków. W materiale polskim wyodrębniano ponadto rozdział 5, pt. *Święci w przysłowiach polskich*, w którym Autorka analizuje ludową religijność (głównie katolicką) odzwierciedloną w paremiach.

Wartość pracy podnoszą liczne tabele, w których czytelnik znajduje zestawienia ilustrujące i porządkujące uobecniony w premiach kult świętych. Święci patronujący poszczególnym pracom, urodzajowi, chroniący przed klęskami żywiołowymi, prognozujący zjawiska atmosferyczne są obecni w bardzo wielu paremiach, a dane te uporządkowane w 12 tabelach pozwalają czytelnikowi dostrzec różnorodność i bogactwo tego kultu. Wiele pracy kosztowało Autorkę odtworzenie na podstawie wielu źródeł nominacji dni tygodnia świętymi patronami (niewystępującej w premiach rosyjskich). Jak wyjaśnia M. Jaszczewska, autor rosyjskiego leksykonu „nie wskazywał na świętych, którzy patronowali danemu dniu, zatem, dla czytelności tej części pracy, wszystkie rosyjskie paremie (tak jak to miało miejsce w części poświęconej polskiemu materiałowi badawczemu) przyporządkowałam nie tylko do określonych dat..., a potem określiłam ... świętych patronujących danemu dniu czy też święta, do których odnosiły się przysłowia” (autoreferat, s. 12). Ten wysiłek Autorki pozwala na pełniejsze prowadzenie badań porównawczych.

Wewnętrzna struktura rozdziałów oparta została na porządku (naturalnego dla życia wsi) cyklu pór roku i roku liturgicznego. Przyjęty sposób prezentacji materiału pozwala czytelnikowi obserwować w każdym rozdziale mijający rok, śledzić wpisany w paremie obraz świata podporządkowanego naturze. Jednocześnie ułatwia orientację w dwujęzycznym materiale, pozwala na swobodne porównywanie jednostek zgromadzonych w różnych grupach.

Na jasność wykładu ma więc wpływ przede wszystkim konstrukcja rozprawy, która pozostaje czytelnym wykładem także dzięki temu, że Autorka wybrała model dychotomiczny.

Rozprawa, oparta na bardzo obszernym zasobie dwu języków, obudowana licznymi odwołaniami i informacjami interdyscyplinarnymi, dzięki takiej kompozycji staje się czytelnym studium porównawczym. Dychotomiczna prezentacja materiału rosyjskiego i polskiego uzasadniona jest, jak podaje we wstępie Autorka, także brakiem pełnej

symetryczności paremii polskich i rosyjskich, mimo to dwudzielność rozprawy pozwala na dostrzeżenie wielu paralelizmów.

Uzasadnieniem takiej kompozycji jest również, jak wyjaśnia Autorka, ilościowe zróżnicowanie materiału polskiego i rosyjskiego i, co ważne, odmienność kalendarzy gregoriańskiego i juliańskiego, a także inna struktura słowników W. Dala i *Nowej księgi przysłów*. Wpływ na wybór dwudzielnej struktury miały też odmienne uwarunkowania kulturowo-społeczne narodów polskiego i rosyjskiego, a więc i inny sposób postrzegania świata wpisany w te jednostki.

Badanie tych mikrotekstów pozwoliło Autorce udowodnić, że dla społeczności polskiej i rosyjskiej „paremie kalendarzowe stanowiły swego rodzaju kompendium dla podejmowania czynności związanych zarówno ze sferą realną, jak i nierealną (odwoływanie się do istot z demonologii ludowej; swoisty synkretyzm wiary przede wszystkim przekazują paremie rosyjskie)..., ale były również wyrazem zawierzenia Bogu i świętym, którzy patronowali danemu dniu. Taki sposób percepcji świata jest (jak uważam) wyrazem przede wszystkim głębokiej wiary nie tylko ludu rosyjskiego i polskiego w świętych obcowanie, ludowej percepcji świętych i Pana Boga, charakterystycznej dla minionych wieków (np. *Св. Власий, сиби роз с зимы*), a także znajomości Biblii (*Яков, брат Божий, крупцу пошлет* (крупы, град) itd.” (autoreferat, s. 15).

Odtworzenie na podstawie zebranego materiału mentalności naszych przodków, ich sposobu postrzegania miejsca człowieka w świecie natury przy jednoczesnym zrekonstruowaniu bogactwa obrzędowości polskiej i rosyjskiej wsi to największa wartość ocenianej pracy.

Zakodowane w języku mikrotekstów (o wielkiej mocy mnemotechnicznej) regulacje życia codziennego dotyczące niemal każdego dnia w roku są świadectwem zarówno funkcji reprezentatywnej języka, jak i funkcji pragmatycznej. W ocenianej rozprawie analiza faktów językowych nie znalazła odrębnego miejsca w strukturze. Autorka zajmuje się językiem analizowanych paremii tylko w częściach podsumowujących kolejne rozdziały (np. s. 44, 128, 130, 168, 215, 267 oraz w przypisach, gdzie znajdziemy zwłaszcza uwagi na temat archaizmów). Warto byłoby zebrać te rozrzucone w całej pracy wnioski i przedstawić w odrębnym rozdziale.

Trzeba jednak zauważyć, że wybrana przez Autorkę metodologia lingwistyki kulturowej pozwoliła zrealizować cel pracy, czyli przedstawić paremie polskie i rosyjskie na tle kulturowym „poprzez opis kontekstu kulturowego niezbędnego dla zrozumienia zarówno znaczenia, jak i pełnionych przez nie funkcji społecznych i pragmatycznych” (autoreferat, s. 9).

Monografia Habilitantki jest pracą niezwykle ważną dla współczesnego językoznawstwa kulturowego. Metodologicznie spójna, oparta na doskonałej znajomości literatury zarówno podmiotu, jak i przedmiotu, stanowi cenne źródło wiedzy nie tylko dla lingwistów, ale również dla historyków, etnografów, kulturoznawców.

Kandydatka udowodniła, że jest językoznawcą otwartym na nowe metody badawcze, sprawnie wykorzystującym osiągnięcia współczesnej etnolingwistyki i paremiologii, a ocenianą monografię należy uznać za najważniejsze osiągnięcie w dorobku naukowym M. Jaszczewskiej po uzyskaniu stopnia doktora.

Inne osiągnięcia naukowe

Doktor M. Jaszczewska po uzyskaniu stopnia doktora wygłosiła 14 referatów na konferencjach międzynarodowych (10 organizowanych w Polsce, trzy na Ukrainie i jeden na Białorusi).

Pozostały dorobek publikacyjny Kandydatki wiąże się z głównym obszarem zainteresowań naukowych. Efektem badań paremiologicznych, socjolingwistycznych i etnolingwistycznych jest 14 rozdziałów w monografiach oraz cztery artykuły (dwa opublikowane w czasopismach zagranicznych).

Dr. M. Jaszewska uznała za szczególnie ważne sześć spośród tych tekstów. Wszystkie dotyczą szczegółowych badań nad wybranymi grupami paremii kalendarzowych, pięć tekstów traktuje o paremiach związanych z kultem świętych, jeden – o paremiach z motywem ognia. W każdym artykule Autorka przywołuje obszerne informacje z zakresu etnografii, sięgając do wielu prac dawnych i współczesnych autorów. Przyjęcie takiej metody nie tylko pozwala na rekonstrukcję różnych postaci tych mikrotekstów, ale też – dzięki ich osadzeniu w szerokim kontekście historycznym i kulturowym – pogłębia ich rozumienie, lepiej uzmysławia czytelnikowi, jaką funkcję pełniły w dawnych społecznościach wiejskich. Każdy z tych artykułów to obszerne studium wybranej wąskiej grupy paremii; formuła badań niewielkiego zbioru pozwala Autorce poszerzyć ogląd paremii także o ich miejscu we współczesnym społeczeństwie (por. np. ankieta na temat znajomości kultu św. Agaty przez mieszkańców miast: *Odzwierciedlenie kultu św. Agaty w przysłowiaach polskich*, „Linguistics Applied” 2010, vol. 2/3, s. 287–296).

W innym artykule – *Święty Jerzy w wierzeniach i przysłowiaach polskich* („Linguistics Applied” 2010, vol. 2/3, s. 280–286) – zawężenie badań tylko do tekstów związanych z jednym świętym pozwoliła Autorce dostrzec, że obrzędowość ludowa była znacznie bogatsza niż jej językowe odzwierciedlenie w tych paremiach.

Teksty prezentowane jako szczególnie istotne, oscylujące wokół zwyczajów i obrzędowości, nie wyczerpują osiągnięć naukowych Kandydatki. W autoreferacie

Habilitationka przedstawia i charakteryzuje jeszcze inne swoje zainteresowania. Na uwagę zasługują badania nad systemem aksjologicznym wpisany w paremie (por. np. artykuł *Człowiek w swoim zwierciadle (z uwzględnieniem aspektu filozoficznego)* czy referat *Paremie polskie z komponentem „prawda”* – we współautorstwie z Tomaszem Jaszczewskim).

Ponadto dr M. Jaszczewska w autoreferacie wskazuje na rozszerzenie obszaru badań o nowy temat, związany działalnością etnografa Michała Fedorowskiego. Prace tego autora otwierają przed językoznawcą możliwości analizy bogatego zbioru nazw roślin występujących w wielu wariantach na Kresach Wschodnich.

Działalność popularyzatorska, dydaktyczna i organizacyjna

W dorobku Habilitationki znalazł się także jeden podręcznik, *Soweieniennyj russkij jazyk. Upraznienija (fonietika, fonologia, orfoepija, grafika, ortografija)* (Gdańsk 2000), napisany we współautorstwie i wydany jeszcze przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora.

W okresie po doktoracie dr M. Jaszczewska włączyła się organizowanie czterech międzynarodowych konferencji (jako członek komitetów organizacyjnych), współpracowała z Katedrą Językoznawstwa Teoretycznego i Słowiańskiego w Mińsku (Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku).

Dr M. Jaszczewska pracowała również jako lektor języka polskiego jako obcego w Państwowym Białoruskim Uniwersytecie w Mińsku oraz prowadziła kurs przygotowawczy dla kandydatów na lektorów (organizowany przez MENiS oraz Stowarzyszenie „Bristol”) w Warszawie. Brała również udział w wielu innych kursach i warsztatach, dzieląc się swoją wiedzą i zdobywając nowe doświadczenia metodyczne.

Ponadto Kandydatka brała udział w wydarzeniach popularyzujących naukę, np. prowadząc zajęcia dla dzieci na temat obrazu pór roku w polskich paremiach (Szkoła Podstawowa w Gdyni, Biblioteka w Kosakowie) czy współorganizując konkurs translatorski i II Konkurs Piosenki Rosyjskiej.

W ciągu 20 lat pracy jako nauczyciel akademicki Habilitationka wypromowała troje magistrów i 25 licencjatów, opiekowała się kolejnymi rocznikami studentów filologii rosyjskiej oraz studentami przebywającymi na Uniwersytecie Gdańskim w ramach wymiany z Bałtyckim Uniwersyteciem Federalnym w Kaliningradzie.

Dr M. Jaszczewska, realizując zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Gdańskim, łączyła kompetencje językoznawcy i ekonomisty (dr M. Jaszczewska jest magistrem ekonomii), prowadząc nie tylko ćwiczenia z zakresu gramatyki opisowej języka rosyjskiego, ale także takie przedmioty, które wymagały wiedzy zawodowej z innej dyscypliny: rosyjski język biznesu, podstawy ekonomii czy przekład tekstów ekonomicznych.

Za swoją pracę dydaktyczną i naukową otrzymała w 2011 roku Brązowy Medal za Długoletnią Służbę, w 2012 roku – indywidualną Nagrodę Rektora II stopnia, a w roku 2018 – dyplom z okazji jubileuszu 20-lecia pracy zawodowej.

Dr. M. Jaszczewska jest także członkiem Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego i od wielu lat aktywnie uczestniczy w działaniach Oddziału Gdańskiego TMJP.

Konkluzja

Działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną dr Magdaleny Jaszczewskiej oraz przedłożone przez Nią do opinii teksty, w tym najważniejsze osiągnięcie naukowe – monografię *Polskie i rosyjskie paremie kalendarzowe w aspekcie kulturowym* (Gdańsk 2018) – oceniam pozytywnie.

Aktywność naukową Kandydatki po uzyskaniu stopnia doktora uważam za znaczącą i istotną dla rozwoju językoznawstwa w zakresie badań zarówno nad językiem polskim, jak i nad językiem rosyjskim.

Warto podkreślić, że najważniejszym przedmiotem zainteresowań naukowych Habilitantki jest zasób premii dwu języków, tym samym badania dr M. Jaszczewskiej wnoszą znaczący wkład do lingwistyki polskiej oraz rosyjskiej.

Za najważniejsze osiągnięcie Kandydatki uważam wieloaspektowy opis polskich i rosyjskich paremii kalendarzowych oparty na wnikliwych badaniach lingwistycznych i kulturowych. Kandydatka udowodniła, że doskonale zna metodologię lingwistyki kulturowej i potrafi ją zastosować w swojej pracy. Studium porównawcze paremii kalendarzowych w ujęciu konfrontatywnym oraz kulturowe polsko-rosyjskie ujęcie tematu w tak szerokim zakresie to oryginalny wkład dr M. Jaszczewskiej w paremiologię polską i rosyjską.

Ponadto na podkreślenie zasługuje fakt, że Habilitantka ma doświadczenie dydaktyczne związane z nauczaniem nie tylko języka rosyjskiego, również w jego zawodowej (ekonomicznej) odmianie, ale także języka polskiego jako obcego. Od lat rozwija swój warsztat metodyczny w odniesieniu do nauczania obu języków.

Stwierdzam, że przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne dr M. Jaszczewskiej odpowiadają wymogom artykułu 16 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym [...] i stanowią wkład w rozwój dyscypliny naukowej: językoznawstwo.

Tczew, 30 marca 2020 r.

Za swoją pracę dydaktyczną i naukową otrzymała w 2011 roku Brązowy Medal za Długoletnią Służbę, w 2012 roku – indywidualną Nagrodę Rektora II stopnia, a w roku 2018 – dyplom z okazji jubileuszu 20-lecia pracy zawodowej.

Dr. M. Jaszczewska jest także członkiem Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego i od wielu lat aktywnie uczestniczy w działaniach Oddziału Gdańskiego TMJP.

Konkluzja

Działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną dr Magdaleny Jaszczewskiej oraz przedłożone przez Nią do opinii teksty, w tym najważniejsze osiągnięcie naukowe – monografię *Polskie i rosyjskie paremie kalendarzowe w aspekcie kulturowym* (Gdańsk 2018) – oceniam pozytywnie.

Aktywność naukową Kandydatki po uzyskaniu stopnia doktora uważam za znaczącą i istotną dla rozwoju językoznawstwa w zakresie badań zarówno nad językiem polskim, jak i nad językiem rosyjskim.

Warto podkreślić, że najważniejszym przedmiotem zainteresowań naukowych Habilitantki jest zasób premii dwu języków, tym samym badania dr M. Jaszczewskiej wnoszą znaczący wkład do lingwistyki polskiej oraz rosyjskiej.

Za najważniejsze osiągnięcie Kandydatki uważam wieloaspektowy opis polskich i rosyjskich paremii kalendarzowych oparty na wnikliwych badaniach lingwistycznych i kulturowych. Kandydatka udowodniła, że doskonale zna metodologię lingwistyki kulturowej i potrafi ją zastosować w swojej pracy. Studium porównawcze paremii kalendarzowych w ujęciu konfrontatywnym oraz kulturowe polsko-rosyjskie ujęcie tematu w tak szerokim zakresie to oryginalny wkład dr M. Jaszczewskiej w paremiologię polską i rosyjską.

Ponadto na podkreślenie zasługuje fakt, że Habilitantka ma doświadczenie dydaktyczne związane z nauczaniem nie tylko języka rosyjskiego, również w jego zawodowej (ekonomicznej) odmianie, ale także języka polskiego jako obcego. Od lat rozwija swój warsztat metodyczny w odniesieniu do nauczania obu języków.

Stwierdzam, że przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne dr M. Jaszczewskiej odpowiadają wymogom artykułu 16 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym [...] i stanowią wkład w rozwój dyscypliny naukowej: językoznawstwo.

Tczew, 30 marca 2020 r.

